

Osobna imena Župe Miholec od Drugog svjetskog rata naovamo

KRUNOSLAV PUŠKAR

Ulica bana J. Jelačića 17a

HR – 48260 Križevci

krunoslavpuskar2@gmail.com

Prethodno priopćenje

Preliminary communication

Primljeno/Received: 7.09.2017.

Prihvaćeno/Accepted: 24.11.2017.

U ovome se radu istražuju osobna imena Župe Miholec od Drugog svjetskog rata naovamo. Nakon kratkog osvrtu na povijest te demografski i vjerski sastav navedene župe, istražuju se osobna imena u četirima razdobljima: u razdoblju 1947. – 1951., 1971. – 1975., 1991. – 1995. i 2010. – 2014. Takvom smo vremenskom podjelom htjeli istražiti sastav osobnoimenskog fonda Župe Miholec (omjer narodnih, tradicionalnih kršćanskih i novih imena) u posljednjih sedamdesetak godina i utvrditi jesu li i u kojoj mjeri velike društveno-političke promjene u Hrvatskoj u navedenim razdobljima utjecale na promjene u osobnoimenskom fondu jedne jezično i društveno konzervativnije sredine.

Ključne riječi: osobna imena, antroponomastika, Župa Miholec

Uvod

Nijedna društvena zajednica nije imuna na društvene promjene. U određenoj se mjeri one mogu odraziti i na najkonzervativnije zajednice, a posljedice se mogu primijetiti i u njihovim antroponimijским jedinicama. U ovome se radu stoga bavimo utjecajem društvenih mijena od Drugog svjetskog rata naovamo na jednu od župa potkalničkog Prigorja, Župu sv. Mihaela Arkandela u Miholcu pokraj Križevaca, istražujući koliko su se ti utjecaji ogleдали u osobnoimenskom fondu te župe.

Župa sv. Mihaela Arkandela u Miholcu (ili kraće: Župa Miholec) jedna je od najvećih potkalničkih župa, a uključuje, uz selo Miholec, sljedeća sela: Brezje Miholečko, Brežane, Donji Fodrovec, Ferežane, Goricu Miholečku, Gornji Fodrovec, Gregurovec, Kapelu Ravensku, Kusijevec, Mokrice Miholečke, Podvinje Miholečko, Selnicu Miholečku i Zaistovec. Dakle, kako se može vidjeti, veliko je to područje s velikim brojem župljana koje zbog društvenih promjena nakon Drugog svjetskog rata bilježi sve manji broj ruralne populacije, a time i drukčiji osobnoimenski repertoar.¹

Područje Župe Miholec nekada i danas

Područje Općine Sveti Petar Orehovec, kamo pripada Župa Miholec, prvi se puta spominje u jednoj ispravi iz 1193. godine.² U istoj se ispravi spominje i imanje Kamenik, čije se ime kasnije mijenja u Miholec, najvjerojatnije pod utjecajem imena titularne crkve, iako tu teoriju ne prihvaćaju svi istraživači.³ Crkva sv. Mihaela Arkandela u Miholcu (katkada i Mihovila, Mihajla ili Mihalja, ovisno o istraživaču i izvoru) gotička je barokizirana crkva obrambenih osobitosti koja se neposredno prvi puta spominje 1244. godine kad je na međi imanja Dulepska zabilježena cesta iz Svetog Mihaela prema Zagrebu. Drugim riječima, toponim *Sancto Michaele* utvrđen je 1244., a može se pretpostaviti da je u to vri-

¹ Imenski repertoar ruralne i urbane sredine u načelu se podosta razlikuje. To se najbolje može vidjeti ako usporedimo rezultate dobivene u ovome radu i rezultate dobivene u Puškar (2016), u kojem je istraživani imenski repertoar grada Križevaca.

² Usp. Ranko Pavleš, Područje današnje Općine Sveti Petar Orehovec u srednjem vijeku, *Cris* XIII/1, Križevci, 2011., str. 164–193, na str. 164. Ta je isprava ujedno i najstarija isprava ovoga kraja. Usp. i 1193. godinu u CD II: 265.

³ Primjerice, o povezanosti toponima Kamenik i njegova današnjeg imena Miholec Buturac daje uvjerljive argumente, dok Balog pak toponim Kamenik izjednačava s toponimom Kalnik. Usp. Josip Buturac, *Regesta za povijest Križevaca i okolice 1134–1940*, Križevci: Skupština općine Križevci, 1991., str. 24–25. i Zdenko Balog, Župna crkva u Miholcu kod Križevaca u kontekstu obrambenog sustava potkalničkog kraja, *Kaj* XXX/2, Križevci, 1997., str. 64–77, na str. 65.

jeme, a sigurno i puno prije, postojala i župna crkva koja je dala ime samome mjestu, jer u protivnom se mjesto zasigurno ne bi tako zvalo.⁴ Lokalitet se idući put spominje 1252. godine, ali opet s naglaskom na cestu koja ovaj put vodi iz Križevaca u Sveti Mihael.⁵ Kako zaključuje Pavleš⁶, [o]ba podatka govore nam da je već sredinom XIII. stoljeća Sveti Mihalj bio važna točka u prostoru, budući da se po njemu određuju ceste. Naime, stara trasa ceste *magna via* od Križevaca do Zagreba prolazila je upravo kroz Miholec, što je sigurno pogodovalo tome da naselje stekne povlastice trgovišta. Također, godine 1410.⁷ i 1412.⁸ zagrebački biskup u dvama dokumentima naziva svoj posjed na području sela Miholec distriktom, istaknuvši u drugom dokumentu kako se stanovnici Svetog Mihaela nazivaju 'građani i gosti' (*cives et hospites*), što nas upućuje na činjenicu da je to naselje već tada imalo povlastice trgovišta.⁹ Godine 1423.¹⁰ naselje Sveti Mihael navodi se kao *libera villa*, odnosno 'slobodno naselje', a u popisima poreza iz 1507. i 1512. godine Sveti se Mihael napokon naziva trgovištem (*oppidum*), što nije zabilježeno u kasnijim popisima iz 1513., 1517. i 1520., kako zamjećuje i Pavleš.¹¹

Crkva se u Miholcu kao župna crkva prvi puta spominje u jednoj ispravi iz 1325. godine, a u njoj se spominje i župnik Ivan iz Miholca kao svjedok u jednom sporu oko posjeda¹², no u popis je župa iz nekog razloga upisana tek 1501. godine.¹³ Otada do danas Župa Miholec kontinuirano se pojavljuje u popisima, a župna crkva sv. Mihaela Arkandela od velike je važnosti za okupljanje vjernika šireg područja.

4 Balog prepostavlja da je crkva sv. Mihaela postojala i prije 1334. godine kada je izvršen popis župa, koji, iako temeljit, iz nekog razloga tu crkvu nije uvrstio. Usp. Balog, Župna crkva u Miholcu kod Križevaca u kontekstu obrambenog sustava potkalničkog kraja, str. 64. i Zdenko Balog, Potkalnička grupa crkva-utvrda, *Peristil – zbornik radova za povijest umjetnosti* god. XLVI, Zagreb, 2003.b, str. 13–28, na str. 17 i 18.

5 Usp. 1252. godinu u CD IV: 491.

6 Usp. Pavleš, Područje današnje Općine Petar Orehevec u srednjem vijeku, str. 177.

7 Usp. 1410. godinu u PSZB V: 21 i PSZB I: 341.

8 Usp. 1412. godinu u PSZB V: 18 i PSZB IX: 390.

9 Usp. Pavleš, Područje današnje Općine Petar Orehevec u srednjem vijeku, str. 177.

10 Usp. 1423. godinu u PSZB VI: 9 i PSZB V: 120.

11 Usp. Pavleš, Područje današnje Općine Petar Orehevec u srednjem vijeku, str. 178. Usp. i Josip Adamček i Ivan Kampuš, *Popisi i obračun poreza u Hrvatskoj u XV i XVI stoljeću*, Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Institut za hrvatsku povijest, 1976., str. 25, 51, 57, 92, 120.

12 Zdenko Balog, *Križevačko-kalnička regija u srednjem vijeku*, Križevci: Matica hrvatska, 2003.a, str. 23.

13 Balog, Župna crkva u Miholcu kod Križevaca u kontekstu obrambenog sustava potkalničkog kraja, str. 64.

U čitavoj Župi najviše stanovnika ima selo Miholec, u kojem je u posljednjih 130-ak godina najviše stanovnika živjelo neposredno prije Prvog svjetskog rata (696 stanovnika), a između oba svjetska rata zabilježen je kontinuitet od 651 stanovnika (1921. i 1931. g.). Međutim, nakon Drugog svjetskog rata broj stanovnika počinje postupno opadati: 1948. godine selo Miholec ima 620 stanovnika, 1961. godine 581, a 1971. godine 538 stanovnika itd. (usp. Tablicu 1.).¹⁴ Drugim riječima, u samo 40 godina zabilježeno je gotovo 100 stanovnika manje, a u popisima je svakih idućih 20 godina potvrđeno 60 do 70 stanovnika manje. Naime, 1991. godine u selu je živjelo 467 stanovnika, a prema Državnom zavodu za statistiku 2001. godine zabilježeno je 407 stanovnika, a 2011. godine 365 stanovnika, što je najmanje u posljednjih 130-ak godina.

Selo Miholec, premda je i dalje najveće naselje u Župi, jedino je naselje u kojem je u posljednjih 130 godina zabilježen najmanji broj stanovnika. Ostalih 13 naselja (usp. Tablicu 2.), za usporedbu, u odnosu na popis stanovništva iz 1880. godine, u razdoblju od 100 godina kasnije bilježe zamjetno veći broj stanovnika (neka naselja gotovo i dvostruko više). No, bez obzira na to, većina tih naselja nakon 1961. godine počinje bilježiti postupan pad broja stanovnika, što je trend koji se nastavlja do danas. Uzrok tome vidimo u postupnom iseljavanju stanovništva ili u druge zemlje ili u grad i u rađanju manjeg broja djece u obitelji u odnosu na prijašnja razdoblja.

Osim na broj stanovnika Župe Miholec, važno je obratiti pozornost i na njihov narodnosni i vjerski sastav. Narodnost i vjera imaju također velik utjecaj na izbor imena. Bacimo li tako pogled na vjerski sastav stanovništva Župe Miholec 1880., 1890. i 1991. godine (vidi Tablicu 3.), lako možemo zaključiti da se radi o autohtonom lokalnom stanovništvu, prvenstveno o rimokatolicima.

Međutim, pogledamo li narodnosni sastav stanovništva Župe u vremenu 1900. – 1991. (vidi Tablicu 4.), uočavamo nešto manje homogenu sliku stanovništva, ali opet većinski autohtonu, i to sve više tijekom 20. st. Kako se može vidjeti iz Tablice 4., 1991. godine bilo je samo 14 pripadnika nekog drugog naroda, što je u posljednjih 90 godina zapravo najmanje.

14 Za usporedbu, u 40-im godinama prošlog stoljeća broj učenika škole u Miholcu kreće se oko stotinu, u 50-ima bilježi se lagani porast, a već u 60-ima broj se učenika počinje smanjivati. Taj se trend nastavio do današnjih dana. Usp. Ivan Peklić, Župa Miholec-DVD Miholec 1912.–2002. g., Miholec: Vatrogasno društvo Miholec, 2002., str. 68–69.

Tablica 1. Broj stanovnika u selu Miholec 1880. – 1991.¹⁵
Table 1 Number of inhabitants in the village of Miholec 1880 – 1991

Godina	1880. ¹⁶	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1961.	1971.	1981.	1991.
Broj stanovnika	533	581	673	696	651	651	620	581	538	510	467

Tablica 2. Broj stanovnika u Župi Miholec 1880. – 1991.¹⁷
Table 2 Number of inhabitants in the Parish of Miholec 1880 – 1991

Godina	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1961.	1971.	1981.	1991.
Brezje Miholečko	163	180	224	269	255	270	250	232	216	198	187
Brežani	- ¹⁸	44	63	49	50	51	46	58	52	47	37
Donji Fodrovec	247	264	286	317	315	299	299	281	267	256	206
Ferežani	168	214	241	252	220	229	228	229	223	175	157
Gorica Miholečka	69	62	79	112	96	90	102	110	95	79	54
Gornji Fodrovec	191	243	253	290	302	254	248	246	249	230	205
Gregurovec	331	408	409	422	377	442	424	395	354	304	258
Kapela Ravenska	195	198	252	229	227	251	200	160	134	119	101
Kusijevec	119	121	132	148	160	163	140	119	108	105	88
Mokrice Miholečke	230	269	312	370	364	366	316	300	282	246	189
Podvinje Miholečko	69	74	77	98	108	116	121	128	105	89	76
Selnica Miholečka	107	110	137	142	127	142	154	138	118	107	100
Zaistovec	358	417	417	528	511	480	490	465	423	358	326

Tablica 3. Vjerski sastav stanovništva Župe Miholec 1880. – 1991.¹⁹
Table 3 Religious composition of the Parish of Miholec population 1880 – 1991

	Ukupno	Rimokatolici	Grkokatolici	Pravoslavci	Muslimani	Židovi	Evangelici	Ostali i nepoznato
1880.	2780	2767				13 ²⁰		
1890.	3185	3185						
1991.	2451	2440		1				10

15 Podaci se u tablici navode prema: Jakov Gelo *et al.* (priredili), *Narodnosni i vjerski sastav stanovništva Hrvatske 1880.–1991. po naseljima*, Zagreb: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, 1998. Zbog toga nisu navedena kasnija razdoblja.

16 Popis stanovništva iz 1880. godine sadržava podatke i za naselje Brežani.

17 Broj stanovnika za naselje Brežani uključen je u popisu iz 1880. u naselje Miholec.

18 Isto.

19 Isto.

20 Prema Dobrovšak, od tih se 13 zabilježenih Židova na području Župe Miholec 1880. godine pet nalazilo u Gornjem Fodrovcu, a osam u Miholcu. Međutim, zanimljiva je činjenica da već 10 godina kasnije nije potvrđen nijedan Židov na istom području, dok je 1900. i 1910. potvrđeno sveukupno pet Židova, svih pet u selu Miholec. Tijekom ostatka 20. stoljeća na području Župe Miholec nije više zabilježen nijedan Židov. Usp. Ljiljana Dobrovšak, Brojčano kretanje Židova na području Bjelovarsko-križevačke županije (1857.–1918.), Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, br. 4, *Bjelovar*, 2011., str. 205–235.

Tablica 4. Narodnosni sastav stanovništva Župe Miholec 1900. – 1991.²¹**Table 4** Ethnic composition of the Parish of Miholec population 1900 – 1991

	Ukupno	Hrvati	Česi	Mađari	Nijemci	Slovenci	Srbi	Židovi	Jugo-slaveni	Ostali i nepoznato
1900.	3620	3458	74	31		47		2		8
1910.	3990	3868	58	27	4	23	7	3		
1948.	3767	3719	42	2		3				1
1953.	3534	3499	27			3	1			4
1961.	3442	3409	18	2		1	9			3
1971.	3164	3135	17				2			10
1981.	2823	2774	6				2		24	17
1991.	2503	2489	6				1			7

Istraživanje osobnih imena stanovnika Župe Miholec od Drugog svjetskog rata naovamo

Osobna imena Župe Miholec, ali i okolnih župa, dosad nisu bile predmetom sustavnih istraživanja. Jedino istraživanje osobnih imena u potkalničkom Prigorju odnosi se na križevačku antroponimiju u četirima vremenskim odsječcima: 1946. – 1950., 1971. – 1975., 1991. – 1995. i 2010. – 2014.²² Rezultati prikazani u tom radu mogu poslužiti za usporedbu antroponimijskog fonda jedne ruralne sredine s antroponimijskim fondom jedne urbane sredine u istim vremenskim odsječcima.

Područje istraživanja

Kako smo već naveli, u radu se istražuju osobna imena stanovnika Župe Miholec s 14 pripadajućih naselja. Osobnoimensku građu ekscerpirali smo iz matica krštenih koje se čuvaju u Župnom uredu župne crkve sv. Mihaela. Premda bi se prikupljeni korpus mogao smatrati nereprezentativnim jer ne uključuje matice rođenih nego matice krštenih, potrebno je naglasiti kako je korpus ipak uvelike

reprezentativan jer je u ruralnim sredinama, kakva je Župa Miholec, u promatranome razdoblju gotovo svako dijete bilo kršteno. Naime, zbog manje, jezično i društveno konzervativnije te vjerski homogene sredine, svako je nekršteno dijete moglo biti podložno stigmatizaciji.

Cilj istraživanja

Istraživanjem smo htjeli utvrditi sastav osobnoimenskog fonda Župe Miholec (omjer narodnih, tradicionalnih kršćanskih i novih imena)²³ od Drugog svjetskog rata naovamo u četirima razdobljima: 1947. – 1951.,²⁴ 1971. – 1975., 1991. – 1995., 2010. – 2014. Uvidom u sadržaj osobnoimenskog fonda također smo htjeli istražiti jesu li i u kojoj mjeri velike društveno-političke promjene u Hrvatskoj u navedenim razdobljima utjecale na promjene u osobnoimenskom fondu jedne konzervativnije sredine.

21 Gelo et al. (priredili), Narodnosni i vjerski sastav stanovništva Hrvatske 1880.–1991. po naseljima. Ovdje se donose podaci tek od 1900. godine jer za prijašnja dva razdoblja, 1880. i 1890. godinu, nema podataka o narodnosnom sastavu stanovništva.

22 Puškar, Krunoslav, Kako nazvati hrvatsko dijete? Osobna imena u gradu Križevcima od Drugog svjetskog rata naovamo, u: Sanda Lucia Udier i Kristina Cergol Kovačević (ur.), *Metodologija i primjena lingvističkih istraživanja*, Zagreb: Srednja Europa – HDPL, 2016., str. 117–131.

23 Ovdje treba napomenuti kako termin *nova imena* u našem radu predstavlja imena koja se do određenog vremenskog odsjeka na pojedinom mjestu ili nisu javljala uopće ili nisu zabilježena unazad nekoliko generacija pa se nakon određenog vremena ponovno javljaju. Naime, iako pojedino ime može biti prisutno duže vrijeme na jednom mjestu, ono je u drugoj sredini zapravo novo ime jer se u njoj javlja po prvi puta. Također, ako se pojedino ime javlja na istome mjestu nakon dugog vremena njegova nekorištenja i neimenovanja, takvo ime smatramo novim imenom zbog prekinutog kontinuiteta i zbog specifičnosti razloga zbog kojih se to ime vratilo u upotrebu.

24 Ovaj se prvi vremenski odsječak, 1947. – 1951., razlikuje od vremenskog odsjeka u Puškar (2016) zbog dostupnosti matičnih knjiga. Budući da je u prethodnoj matičnoj knjizi obuhvaćena 1946. godina, a ona u Župnom uredu više nije dostupna, istraživano razdoblje pomaknuli za jednu godinu kasnije.

Metodologija

Za svaki smo vremenski odsječak odredili da traje pet godina jer smo smatrali da je potrebno izvjesno vrijeme kako bi se promjene u osobnoimenskom repertoaru mogle primijetiti i analizirati. Također nam je petogodišnje razdoblje bilo potrebno da bi se prikupio dovoljan broj osobnih imena za analizu, što nam je osobito dobro poslužilo u posljednja dva vremenska odsječka koja bi-lježe najmanji broj osobnih imena, tj. rođene djece.

Rezultati i analiza

Osobna imena u razdoblju 1947. – 1951.

Razdoblje 1947. – 1951. odabrali smo zbog toga što se u to vrijeme (promatrano na makrorazini hrvatske antroponimije), zbog promijenjenih političkih prilika mijenja i osobnoimenski repertoar²⁵, odnosno pojavljuju se ideologizirana imena, a repertoar se kršćanskih imena i narodnih smanjuje. Međutim, treba odmah istaknuti da iako je ta pojava potvrđena na makrorazini, ona na mikrorazini, odnosno u našem korpusu, ipak nije potvrđena.

Štoviše, u tom vremenskom odsječku kršćanska su imena zapravo najbrojnija, posebice kod muških imena. Osvrnemo li se na najučestalija muška i ženska imena (usp. Tablicu 5.), uvidamo da su najčešća muška imena *Josip* (38 nositelja), *Stjepan* (31)²⁶ i *Ivan* (22), a najčešća ženska imena *Marija* (39), *Kata* (22) i *Bara* (21), odnosno kršćanska imena. Također su među 10 najučestalijih muških imena najčešća imena kršćanske provenijencije (*Đuro*, *Franjo*, *Ivan*, *Josip*, *Stjepan*, *Valent* i *Vinko*), dok su narodna imena u manjini (*Dragutin*, *Mirko* i *Tomo*²⁷). Zanimljivo je da je među 10 najučestalijih ženskih imena isti slučaj: kršćanska su imena opet najbrojnija (*Ana*, *Bara*, *Durđica*, *Ivka*, *Kata*, *Marija* i *Štefica*), dok su narodna u manjini (*Dragica*, *Ljubica* i *Ruža*). Ostala su muška imena s malom frekvencijom pojavnosti *Branko*, *Slavko*, *Vladimir* (sve narodna imena), *Andro*, *Marijan*, *Mato*, *Mihael*, *Nikola*, *Stanislav* i *Vilim* (sve kršćanska imena), dok su ostala potvrđena ženska imena *Božena*, *Božica*, *Danica*, *Darija*, *Ružica*, *Miroslava*, *Nada*, *Zlata* (sve narodna imena), *Ivanka*, *Jela*, *Katica*, *Margareta*, *Štefanija* i *Vera* (sve kršćanska imena).

Općenito se u vremenskom odsječku 1947. – 1951. na 163 muška nositelja javlja samo 28 imena, pri čemu nalazimo 20 jednostrukih imena (71,43%) i osam dvostrukih

Tablica 5. Najčešća imena 1947. – 1951.

Table 5 Most common names 1947 – 1951

	MUŠKA OSOBNA IMENA	Broj nositelja	Postotak pojavnosti	ŽENSKA OSOBNA IMENA	Broj nositelja	Postotak pojavnosti
1.	Josip	38	23,31%	Marija	39	24,84%
2.	Stjepan	31	19,02%	Kata	22	14,01%
3.	Ivan	22	13,49%	Bara	21	13,38%
4.	Dragutin	19	11,66%	Ana	15	9,55%
5.	Tomo	7	4,29%	Dragica	14	8,92%
6.	Đuro	5	3,07%	Ljubica	14	8,92%
7.	Franjo	5	3,07%	Štefica	4	2,55%
8.	Mirko	5	3,07%	Đurđica	3	1,91%
9.	Valent	5	3,07%	Ivka	3	1,91%
10.	Vinko	5	3,07%	Ruža	3	1,91%

25 Usp. Petar Šimunović, Hrvatska antroponimija nakon II. svjetskog rata, *Suvremena lingvistika* 23–44/1–2, Zagreb, 1997., str. 379–386. i Petar Šimunović, *Uvod u hrvatsko imenoslovlje*, Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga, 2009.

26 Brojevi u zagradi predstavljaju čestotnost pojavnosti pojedinog imena u određenom vremenskom odsječku.

27 U ovome smo se radu odlučili za narodno ime *Tomislav* kao uzor imenu *Tomo*, iako je moguće da je njegov uzor kršćansko ime *Toma*. Zadatak budućih istraživanja bio bi utvrditi pravi uzor imena *Tomo*.

imena (28,57%). Dvostruka su imena sljedeća: *Antun-Mirko*, *Darko-Vladimir*, *Marijan-Tomo*, *Miroslav-Mihael*, *Mladen-Viktor*, *Vladimir-Josip*, *Zvonimir-Mihael* i *Željko-Vjekoslav*, a kao takva se većinom javljaju da bi u matici krštenih uz odabrano narodno ime stajalo i kršćansko ime djetetova sveca zaštitnika (iznimke bi ovdje bile dvostruko ime *Darko-Vladimir* i *Željko-Vjekoslav* koje se saстоje od dva narodna imena).

Premda je zbog samog izvora informacija o osobnim imenima, odnosno matica krštenih, teško odrediti pravi razlog nadijevanja pojedinog imena, on se u određenim slučajevima ipak može pretpostaviti. Naime, zahvaljujući dostupnim informacijama, od 163 moguća slučaja u ukupno se 53 slučaja (32,52%) može pretpostaviti utjecaj nasljednog načela na odabir imena, pri čemu je 41 put ime djeteta nadjenuto prema imenu njegovu kuma (25,15%), šest puta prema imenu roditelja (3,68%), a četiri puta prema imenu i kuma i roditelja (2,45%).²⁸ Zanimljivo je da se u jednom slučaju (0,61%) može pretpostaviti utjecaj imena djetetove kume (kuma je *Marija*, a dijete *Marijan*), a u drugom slučaju (0,61%) utjecaj imena i kuma i majke (majka je *Marija*, kum je *Tomo*, a dijete *Marijan-Tomo*). Također, od 163 moguća slučaja u 43 se slučaja (26,38%) može pretpostaviti utjecaj kalendarskog načela, odnosno odabir imena djeteta prema imenu sveca čiji je spomendan na sam dan ili blizu dana djetetova rođenja.

Za usporedbu, u istom se vremenskom odsječku na 157 nositeljica javlja samo 26 ženskih imena, što je ponešto manji prosječan broj nositelja na pojedino ime u odnosu na muška imena u istom vremenu, a od tih su 26 imena 24 jednostruka, a samo dva dvostruka (*Biserka-Ana* i *Blaženka-Marija*). Također, što se tiče načela nadijevanja imena, kod ženskih imena prevladava kalendarsko načelo s 44 moguća slučaja od 157 (28,02%), dok se nasljedno načelo može pretpostaviti u 38 slučajeva (24,20%), pri čemu je 33 puta ime djeteta nadjenuto prema imenu kume (21,02%), dva puta prema imenu kuma (1,27%), dva puta prema imenu majke (1,27%), a jednom ili prema imenu kume ili prema imenu majke (0,64%).

Osobna imena u razdoblju 1971. – 1975.

Vremenski odsječak 1971. – 1975. odabrali smo kako bismo utvrdili u kolikoj je mjeri hrvatsko proljeće 1971. godine utjecalo na to da se u upotrebu vrate stara narodna imena, kako je to bio slučaj na makrorazini. Međutim, u našem istraživanju, odnosno na mikrorazini, ta pojava nije

potvrđena. Štoviše, u Župi Miholec posvjedočen je mnogo veći broj novih imena, kako muških, tako i ženskih, u odnosu na narodna i kršćanska imena.

U korpusu muških imena potvrđena su sveukupno 34 imena na 97 nositelja, što je dvostruko manji prosječan broj nositelja na pojedino ime (2,85 nositelja) u odnosu na prijašnje razdoblje (5,82 nositelja), pri čemu su sva ta imena jednostruka, tj. nije potvrđeno nijedno dvostruko ime. Od navedenih 34 imena potvrđeno je šest narodnih imena (*Branko*, *Darko*, *Dragutin*, *Miroslav*, *Tomo* i *Željko*) i šest kršćanskih imena (*Đuro*, *Ivan*, *Josip*, *Marijan*, *Stjepan* i *Valent*), koja su u našem korpusu najučestalija (usp. Tablicu 6.), dok su potvrđena čak 22 nova imena. Među ta 22 nova imena zastupljenija su narodna imena (14 imena): *Anđelko*, *Božidar*, *Božo*, *Damir*, *Dalibor*, *Dragan*, *Drago*, *Dražen*, *Krunoslav*, *Nedjeljko*, *Tihomir*, *Vlado*, *Vlatko* i *Zdravko*, dok su kršćanska u manjini (osam imena): *Antonio*, *Bernard*, *Danijel*, *Ivica*, *Mario*, *Marko*, *Renato* i *Robert*. Kod imenâ *Antonio* i *Mario* mogli bismo pretpostaviti prve naznake pomodnog izostavljanja intervokalnog *j*, koje će u sljedećim razdobljima biti sve izraženije.

Što se tiče načela nadijevanja imena, 27 se puta od mogućih 97 (27,84%) može pretpostaviti kalendarsko načelo, dok se nasljedno načelo može pretpostaviti samo devet puta (9,28%), što je obrnuto od prošlog razdoblja u kojem je nasljedno načelo bilo češće. No takav ishod i ne čudi, jer u ovom razdoblju prevladavaju nova imena, odnosno imena koja u prijašnjim razdobljima u obitelji nisu bila nadjenuta. Kod tih devet potvrđenih primjera utjecaja nasljednog načela, u tri je slučaja ime djeteta nadjenuto prema imenu kuma (3,09%), u dva slučaja prema imenu oca (2,06%), a zabilježeni su i pojedinačni slučajevi u kojima je dijete moglo dobiti ime prema imenu majke, kume, oca ili kuma, a u jednom je slučaju moguć utjecaj imena i oca i kuma i majke (dijete je *Ivan*, otac i kum su također *Ivan*, a majka *Ivka*).

U korpusu ženskih imena potvrđena su 33 imena na 89 nositeljica, što je i više nego dvostruko manji prosječan broj nositeljica na pojedino ime (2,70 nositeljica) u odnosu na prijašnje razdoblje (6,04 nositeljica). Kao i kod korpusa muških imena, u korpusu ženskih imena u ovom vremenskom odsječku potvrđena su samo jednostruka osobna imena. Iako se nalaze među najučestalijima, kršćanska su imena u ovome razdoblju u manjini, tj. potvrđena su četiri imena kršćanske provenijencije (*Đurđica*, *Katica*, *Marija* i *Štefica*), dok je narodnih imena pet (to su *Božica*, *Danica*, *Dragica*, *Ljubica* i *Ružica*). Kao i kod korpusa muških imena, tako i u korpusu ženskih imena u ovom vremenskom odsječku prevladavaju nova imena (24), kod kojih su također najzastupljenija narodna imena (12) poput *Anđelka*, *Draženka*, *Grozdana*, *Jasminka*, *Ljerkica*, *Ljiljana*, *Nadica*, *Nevenka*, *Sanja*, *Sladana*,

28 Nasljeđivanjem smo nazvali i davanje imena prema kumovima, tj. nasljeđivanje nismo ograničili samo na rodbinsku povezanost jer su se imena uvelike nadijevala prema kumovima.

Tablica 6. Najčešća imena 1971. – 1975.**Table 6** Most common names 1971 – 1975

	MUŠKA OSOBNA IMENA	Broj nositelja	Postotak pojavnosti	ŽENSKA OSOBNA IMENA	Broj nositelja	Postotak pojavnosti
1.	Marijan	11	11,34%	Marija	8	8,99%
2.	Ivica	10	10,31%	Mirjana	8	8,99%
3.	Ivan	9	9,28%	Dragica	7	7,87%
4.	Dragutin	7	7,22%	Ljiljana	7	7,87%
5.	Josip	7	7,22%	Božica	6	6,74%
6.	Stjepan	5	5,55%	Katica	5	5,62%
7.	Božidar	3	3,09%	Marijana	5	5,62%
8.	Branko	3	3,09%	Snježana	4	4,49%
9.	Damir	3	3,09%	Vesna	4	4,49%
10.	Darko	3	3,09%	Ankica	3	3,37%
11.	Tihomir	3	3,09%	Marica	3	3,37%
12.	Vlado	3	3,09%	Valentina	3	3,37%
13.	Željko	3	3,09%	Grozdana	2	2,25%

Snježana i *Vesna*, dok su kršćanska imena (11) u manjini: *Ančica*, *Ankica*, *Ivanka*, *Marica*, *Marijana*, *Karmela*, *Marina*, *Mirjana*, *Pavica*, *Suzana* i *Valentina*.²⁹ Po prvi se puta javlja i ime *Blahadina*, općenito rijetko ime koje se u Župi Miholec više neće javljati. Kao i u prošlom razdoblju, kod korpusa ženskih imena osobito je zanimljiva pojava velikog broja izvedenih imena, imena tvorenih uglavnom sufiksima *-ica* i *-ka*. Potrebno je naglasiti da se u idućim razdobljima izvedena imena više neće javljati.

Međutim, usprkos tako malom broju tradicionalnih kršćanskih i narodnih imena, u 18 se slučajeva može pretpostaviti utjecaj nasljednog načela na nadijevanje pojedinih imena (20,22%), pri čemu je u šest slučajeva (6,74%) ime djeteta nadjenuto prema imenu kuma, u četiri (4,49%) prema imenu oca, u po dva slučaja (2,25%) prema imenu majke i prema imenu kuma, a zabilježeni su i slučajevi u kojima je moguć utjecaj imena i majke i kuma (2,25%), i oca i kuma (1,12%), i oca i kume (1,12%). U usporedbi s prijašnjim razdobljem, kada je kalendarsko načelo bilo najzastupljenije, ono se sada može pretpostaviti u samo 12 slučajeva (13,48%).

Osobna imena u razdoblju 1991. – 1995.

Sljedeći vremenski odsječak odabran za analizu jest odsječak 1991. – 1995. godine. To je razdoblje kada Hrvatska uspostavlja svoju samostalnost i nezavisnost te se vraća svojoj izvornoj jezično-kulturnoj tradiciji, pri čemu dolazi do buđenja i osnaživanja kontinuiteta tradicionalnih hrvatskih imena. Kako se može vidjeti iz Tablice 7., u našem su korpusu najučestalija upravo takva imena, *Ivan* i *Ivana*.

U korpusu muških imena sveukupno je potvrđeno 25 imena na 64 nositelja, što je dosad najmanji prosječan broj nositelja na pojedino ime (2,56 nositelja). Kao i u prošlom razdoblju, prevladavaju isključivo jednostruka imena, pri čemu su opet najbrojnija nova imena (12), od kojih je većina kršćanske provenijencije (10, *Andrija*, *Denis*, *Dominik*, *Kristian*, *Kristijan*, *Luka*, *Marijo*, *Marin*, *Matija* i *Silvio*), a manjina narodne provenijencije (2, *Domagoj* i *Tomislav*). Zanimljivo je pritom u istom razdoblju vidjeti vraćanje tradiciji nadijevanja imena i narodnom identitetu (vidljivo upravo u imenima *Domagoj* i *Tomislav*), ali i sveopće prihvaćanje novih imena (posebice imena bez intervokalnog *j* kao što su *Kristian* i *Silvio*, a koja su se počela nazirati još u prošlom razdoblju). Što se tiče tradicionalnih imena, zabilježena su samo četiri narodna imena (*Krunoslav*, *Miroslav*, *Tihomir* i *Željko*) i devet

²⁹ Naravno, uzme li se u obzir broj nositeljica imena, mnogo je veći broj imena kršćanskog, a ne narodnog podrijetla.

Tablica 7. Najčešća imena 1991. – 1995.**Table 7** Most common names 1991 – 1995

	MUŠKA OSOBNA IMENA	Broj nositelja	Postotak pojavnosti	ŽENSKA OSOBNA IMENA	Broj nositelja	Postotak pojavnosti
1.	Josip	10	15,63%	Ivana	13	19,12%
2.	Ivan	9	14,06%	Josipa	8	11,76%
3.	Mario	5	7,81%	Martina	5	7,35%
4.	Tomislav	4	6,25%	Ana	4	5,88%
5.	Danijel	3	4,69%	Andreja	3	4,41%
6.	Luka	3	4,69%	Kristina	3	4,41%
7.	Marijo	3	4,69%	Marija	3	4,41%
8.	Marko	3	4,69%	Mihaela	3	4,41%
9.	Matija	3	4,69%	Petra	3	4,41%
10.	Antonio	2	3,12%	Valentina	3	4,41%

kršćanskih (*Antonio, Danijel, Ivan, Ivica, Josip, Mario, Marko, Mihael i Nikola*).

U pogledu načela nadijevanja imena u ovome razdoblju, kao i u prošlom, prevladava kalendarsko načelo s 25 slučajeva (39,06%) imena djeteta nadjenutih prema imenu sveca. Nasljedno načelo, za usporedbu, broji samo šest slučajeva (9,37%), pri čemu je ime djeteta dva puta (3,12%) nadjenuto prema imenu majke, jednom (1,56%) prema ocu ili kumu, jednom prema ocu, jednom prema kumu, a jednom prema ocu, kumu ili majci (dijete je *Mario*, otac i kum *Marijan*, a majka *Marija*).

U korpusu ženskih imena sveukupno je potvrđeno 27 imena na 68 nositeljica, što je nešto manji prosječan broj nositeljica na pojedino ime (2,52 nositeljice) od onoga u prošlom razdoblju. Osim dvostrukog imena *Ana-Marija*, u ostatku su korpusa potvrđena većinom jednostruka imena, od čega su ponovno najbrojnija upravo nova imena (21). Među novim imenima najbrojnija su kršćanska imena (17, *Andreja, Antonija, Emanuela, Irena, Ivana, Jelena, Josipa, Katarina, Kristina, Marina, Martina, Mateja, Mihaela, Nikolina, Petra, Renata i Romana*), dok su ostala imena u manjini (4, *Dastina, Nataša, Tiana i Željka*). Tradicionalnih narodnih i kršćanskih imena imamo još manji broj nego u prošlom razdoblju: samo dva narodna (*Božica i Snježana*) i tri kršćanska imena (*Ana, Marija i Valentina*). U ovome se razdoblju također nadjenulo mnogo imena nastalih prema muškim osobnim imenima kršćanskog podrijetla. U ostalim istraženim razdobljima ta pojava nije toliko uočljiva ili je vrlo slaba.

U pogledu načela nadijevanja imena, prevladava kalendarsko načelo u 16 slučajeva (23,53%), što je obrnuto nego u prošlom razdoblju, dok se nasljedno načelo može

pretpostaviti samo 13 puta (19,12%), pri čemu je u sedam slučajeva ime nadjenuto prema imenu oca (10,29%), tri puta prema imenu kuma (4,41%), dva puta prema imenu kume (2,94%), a jednom prema imenu majke (1,47%).

Osobna imena u razdoblju 2010. – 2014.

Vremenski odsječak 2010. – 2014. godine odabran je radi uvida u suvremenu praksu izbora imena. Svjesni činjenice da se na nacionalnoj, tj. na makrorazini, repertoar osobnih imena sve više mijenja dajući prednost netradicionalnim imenima, htjeli smo istražiti koliko su velike promjene na mikrorazini. Premda se iz Tablice 8. može vidjeti da su najčestotnija imena upravo tradicionalna imena *Ivan i Ana*, ipak su u cjelokupnom korpusu imena najbrojnija ona netradicionalna.

U korpusu muških imena sveukupno su potvrđena 22 imena na 40 nositelja, što je u usporedbi s prijašnjim razdobljima najmanji prosječan broj nositelja na pojedino ime (samo 1,82 nositelja). Kao i u protekla dva razdoblja, u korpusu su zastupljena samo jednostruka imena. Međutim, zanimljiva je činjenica da od svih 22 imena nije potvrđeno nijedno tradicionalno narodno ime, a od tradicionalnih kršćanskih zabilježena su samo četiri imena *Ivan, Josip, Marko i Nikola*. Trend dominacije novih imena nastavio se i u ovom razdoblju u kojem je zabilježeno čak 18 takvih imena, od kojih je samo jedno narodno ime dosad nepotvrđeno u Župi Miholec (*Mislav*), 15 su pak kršćanska imena (*Ante, David, Dominik, Emanuel, Fran, Gabriel, Karlo, Jurica, Leonardo, Lovro, Martin, Matej, Patrik, Petar i Rafael*), a dva su imena općenito

Tablica 8. Najčešća imena 2010. – 2014.**Table 8** Most common names 2010 – 2014

	MUŠKA OSOBNA IMENA	Broj nositelja	Postotak pojavnosti	ŽENSKA OSOBNA IMENA	Broj nositelja	Postotak pojavnosti
1.	Ivan	5	12,5%	Ana	5	6,41%
2.	Marko	4	10,0%	Veronika	5	6,41%
3.	Martin	4	10,0%	Lucija	4	5,13%
4.	Fran	3	7,5%	Lea	3	3,85%
5.	David	2	5,0%	Marija	3	3,85%
6.	Gabriel	2	5,0%	Marta	3	3,85%
7.	Josip	2	5,0%	Mia	3	3,85%

netradicionalna imena za Župu Miholec (*Alen* i *Saša*). Zanimljivo je primijetiti da su u ovome korpusu muška imena zapravo najkraća dosad. Naime, čak se 11 od 18 netradicionalnih imena sastoji od samo dvaju slogova, a jedno se ime sastoji od samo jednog sloga (*Fran*).

Od svih 40 nositelja samo se kod njih četiri može pretpostaviti prisutnost nasljednog načela, pri čemu su dva nositelja nasljedila ime od oca, jedan od kuma, a na ime jednog nositelja utjecalo je ili ime oca ili ime kume (dijete se zove *Ivan*, otac *Ivica*, a kuma *Ivana*). Kalendarsko se načelo, za usporedbu, može pretpostaviti u devet slučajeva, čime kalendarsko načelo još jednom biva najčešće načelo u korpusu muških imena.

U korpusu ženskih imena sveukupno je potvrđeno 51 ime na 78 nositeljica, što je najmanji prosječni broj nositelja na pojedino ime u ovome radu uopće (1,53 nositeljica).³⁰ Drugim riječima, ženska su osobna imena raznovrsnija i rijetko se jedno ime u istoj sredini nadijeva više puta. U ovom su razdoblju zabilježena i dva dvostruka imena (*Sara Marija* i *Viktorija Marija*), što može biti naznaka njihove buduće popularnosti. Zanimljivo je da, kao i u korpusu muških imena iz istog razdoblja, nije potvrđeno nijedno tradicionalno narodno ime, tj. posvjedočena su samo tradicionalna kršćanska (10, *Ana*, *Antonija*, *Ivana*, *Josipa*, *Katarina*, *Marija*, *Margareta*, *Martina*, *Mihaela* i *Petra*) i, u velikoj većini, netradicionalna imena (39, *Anamarija*, *Angelina*, *Antonia*, *Barbara*, *Brigita*, *Dolores*, *Dora*, *Elena*, *Ema*, *Ena*, *Gabriela*, *Iva*, *Hana*, *Helena*, *Jana*, *Julija*, *Karla*, *Katja*, *Klara*, *Lana*, *Lea*, *Leni*, *Lucija*, *Magdalena*, *Marinela*, *Marta*, *Matea*, *Mia*, *Nika*, *Rebeka*, *Sanela*, *Sara*, *Tea*, *Tena*, *Tihana*, *Vanessa*, *Veronika*, *Viktorija* i *Vita*). Kako se može vidjeti iz priloženog, osobito su popularna imena koja podsjećaju

na strana imena, odnosno ona imena koja ne sadržavaju intervokalno *j* (poput imena *Antonia*, *Gabriela*, *Matea*, *Mia* i *Viktorija*) ili pak sadržavaju udvostručeni suglasnik (poput imena *Vanessa*). Općenito se može primijetiti da su imena sve kraća i da se skoro polovica korpusa ženskih imena sastoji od samo dva sloga.

Budući da se većinom radi o netipičnom osobnoimnском repertoaru za istraživanu sredinu, tradicionalna načela nadijevanja imena kao što su nasljedno i kalendarsko načelo u njemu gotovo da i nisu zastupljena. Naime, kalendarsko se načelo može pretpostaviti za samo četiri imena, a nasljedno za tri, pri čemu je u dva slučaja ime djeteta nadjenuto prema očevom imenu, a u jednom slučaju prema imenu kume.

Završne napomene

Analiziravši strukturu stanovništva Župe Miholec tijekom posljednjih 130-ak godina, utvrdili smo vjerski i narodno izričito homogeno stanovništvo čiji se broj konstantno smanjuje. Pokazalo se da sa smanjivanjem broja stanovnika dolazi do velikih promjena u osobnim imenima Župe Miholec, pri čemu narodna imena sve više opadaju sa svakim vremenskim odsječkom, čime u posljednjem razdoblju ona u potpunosti izlaze iz upotrebe, dok su pak nova, netradicionalna imena sve više u upotrebi (usp. Tablicu 9.). Zanimljivo je da su tradicionalna kršćanska imena još uvijek u upotrebi i da u posljednjem razdoblju u ženskom korpusu imena pokazuju porast.

Povezano s opadanjem broja stanovnika je i porast broja imena na broj nositelja, tj. imena postaju sve raznovrsnija kako se broj stanovnika smanjuje, pri čemu upravo ženska imena prednjače (usp. Tablicu 10.). Sa sve manjim brojem stanovnika roditelji sve pažljivije biraju ime svog djeteta kako bi se ono razlikovalo od imena druge djece iz

³⁰ Zanimljivo je primijetiti da je u ovome razdoblju rođeno gotovo dvostruko više djevojčica nego dječaka.

Tablica 9. Usporedba jednostrukih osobnih imena po provenijenciji kroz analizirana razdoblja**Table 9** Comparison of single first names according to provenance across the analysed periods

	Kršćanska m. imena	Narodna m. imena	Nova m. imena	Kršćanska ž. imena	Narodna ž. imena	Nova ž. imena
1947. – 1951.	65%	35%	0%	54,17%	45,83%	0%
1971. – 1975.	17,65%	17,65%	64,70%	12,12%	15,15%	72,73%
1991. – 1995.	36%	16%	48%	11,54%	7,69%	80,77%
2010. – 2014.	18,18%	0%	81,82%	20,41%	0%	79,59%

Tablica 10. Usporedba broja imena i broja nositelja kroz analizirana razdoblja**Table 10** Comparison of number of names and number of name-holders across the analyzed periods

	Broj nositelja	Broj muških imena	Prosječan broj nositelja 1 imena	Broj nositeljica	Broj ženskih imena	Prosječan broj nositeljica 1 imena
1947. – 1951.	163	28	5,82	157	26	6,04
1971. – 1975.	97	34	2,85	89	33	2,70
1991. – 1995.	64	25	2,56	68	27	2,52
2010. – 2014.	40	22	1,82	78	51	1,53
sveukupno	364	111	3,28	392	138	2,84

iste sredine. Zanimljivo je primijetiti da je u prvom razdoblju, 1947. – 1951., prosječan broj ženskih imena (6,04) na ukupan broj nositeljica bio veći od broja muških imena (5,82) na ukupan broj nositelja, dok je u preostalim razdobljima taj odnos obrnut.

Istraživanje je također pokazalo da, kao posljedica ulaska novih imena u antroponimijski fond Župe Miholec, tradicionalna načela nadijevanja imena poput kalendar-skog ili nasljednog načela sve više izlaze iz upotrebe, u čemu prednjači, sasvim očekivano, nasljedno načelo. Dok se tradicionalna kršćanska i nova kršćanska imena nalaze u kalendaru i mogu utjecati na odabir imena, imena roditelja i kumova, odnosno imena osoba starije dobi, utječu na odabir imena samo u jako maloj mjeri. Na odabir imena sve veći utjecaj počinje imati, mogli bismo reći, međunarodno načelo, prema kojem se odabire ime koje se može naći u međunarodnom fondu ili koje se u njega zahvaljujući svom morfonološkom sastavu lako može uklopiti.

Potrebno je još pripomenuti kako se ime titulara župne crkve, sv. Mihaela, vrlo rijetko javlja u našem korpusu, najviše tri puta u pojedinom vremenskom odsječku, s time da se ne pojavljuje u svakom vremenskom odsječku.³¹

Zaključak i potreba za daljnjim istraživanjima

U ovome su radu analizirana osobna imena Župe Miholec u četirima različitim razdobljima (1947. – 1951., 1971. – 1975., 1991. – 1995. i 2010. – 2014.) kako bi se utvrdio utjecaj izvanjezičnih razloga na osobnoimenski repertoar manje i konzervativnije sredine. Naša je analiza pokazala kako u radu spomenuti izvanjezični razlozi ili nisu utjecali na odabir pojedinih imena ili su utjecali u vrlo maloj mjeri, što zapravo potvrđuje pretpostavku da se osobnoimenski repertoar sporije mijenja u ruralnim sredinama. No to ne vrijedi za posljednje analizirano razdoblje

Duje, u Dubrovniku *Vlaho*, a u čitavoj Dalmaciji zapravo dominira *Ante*. Usp. Vladimir Skračić, *Toponomastička početnica: osnovni pojmovi i metoda terenskih istraživanja*, Zadar: Sveučilište u Zadru – Centar za jadranska onomastička istraživanja, 2011., str. 39. Zato su potrebna posebna istraživanja kojih bi bio cilj utvrditi zastupljenost imena lokalnih titulara u pojedinim mjestima i pojedinim regijama, a u odnosu na nacionalnu razinu. Za usporedbu, istraživanja provedena u Italiji nisu potvrdila veću zastupljenost imena lokalnog sveca zaštitnika na lokalnoj razini u odnosu na nacionalnu razinu. Usp. Enzo Caffarelli, *L'onomastica personale nella città di Roma dalla fine del secolo XIX ad oggi. Per una nuova prospettiva di cronografia e sociografia antroponimica*, Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1996., str. 166.

31 Takvi rezultati pomalo i začuđuju, budući da se u drugim hrvatskim mjestima može uočiti dominacija imena lokalnog titulara. Tako su, primjerice, u Zadru česta imena *Donat* i *Šime*, u Splitu

u kojem su promjene u osobnoimenskom repertoaru kao posljedica izvanjezičnih razloga najveće, što pak pokazuje da ruralna sredina danas zbog sve veće povezanosti s gradom i otvorenosti različitim medijima sve više gubi na jezičnoj i društvenoj konzervativnosti, odnosno promjene počinju zahvaćati i nju u sve većoj mjeri.

Međutim, premda smo u ovome radu uspjeli istražiti osobna imena zabilježena u maticama krštenih Župe Miholec u posljednjih gotovo 70 godina, potrebno je što prije istražiti i neslužbene likove osobnih imena. Takvo bi istraživanje pokazalo prisutnost ili neprisutnost kontinuiteta tradicionalnih neslužbenih likova (poput *Franc* i *Joža* ili *Jana* i *Kata*), potencijalnu kreativnost kod nadijevanja likova novih, netradicionalnih imena, a time i izgled suvremene neslužbene imenske formule.

Izvori

Matična knjiga krštenih Župe svetog Mihaela. sv. I. (od 1. 1. 1947. do 17. 1. 1968.)

Matična knjiga krštenih Župe svetog Mihaela. sv. II. (od 4. 1. 1968. do 8. 8. 2010.)

Matična knjiga krštenih Župe svetog Mihaela. sv. III. (od 22. 8. 2010.)

Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr). Zadnje pristupljeno: 19. travnja 2017.

Literatura

Adamček, Josip i Ivan Kampuš. 1976. *Popisi i obračuni poreza u Hrvatskoj u XV i XVI stoljeću*, Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Institut za hrvatsku povijest.

Balog, Zdenko. 1997. Župna crkva u Miholcu kod Križevaca u kontekstu obrambenog sustava potkalničkog kraja, *Kaj* XXX/2, Zagreb, 64–77.

Balog, Zdenko. 2003a. *Križevačko-kalnička regija u srednjem vijeku*, Križevci: Matica hrvatska.

Balog, Zdenko. 2003b. Potkalnička grupa crkva-utvrda. *Peristil – zbornik radova za povijest umjetnosti* god. XLVI, Zagreb, 13–28.

Buturac, Josip. 1991. *Regesta za povijest Križevaca i okolice 1134–1940*, Križevci: Skupština općine Križevci.

Caffarelli, Enzo. 1996. *L'onomastica personale nella città di Roma dalla fine del secolo XIX ad oggi. Per una nuova prospettiva di cronografia e sociografia antroponomica*, Tübingen: Max Niemeyer Verlag.

CD II = *Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Volumen II*. 1904. (ur.) Smičiklas, Tadija i drugi. Zagreb: Tisak dioničke tiskare.

CD IV = *Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Volumen IV*. 1906. (ur.) Smičiklas, Tadija i drugi. Zagreb: Tisak dioničke tiskare.

Dobrovšak, Ljiljana. 2011. Brojčano kretanje Židova na području Bjelovarsko-križevačke županije (1857.–1918.), *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru* br. 4, Bjelovar, 205–235.

Gelo, Jakov *et al.* (priredili). 1998. *Narodnosni i vjerski sastav stanovništva Hrvatske 1880.–1991. po naseljima*, Zagreb: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske.

Pavleš, Ranko. 2011. Područje današnje Općine Petar Orehovec u srednjem vijeku, *Cris* XIII/1, 164–193.

Peklić, Ivan. 2002. *Župa Miholec-DVD Miholec 1912.–2002. g.*, Miholec: Vatrogasno društvo Miholec.

PSZB = *Povijesni spomenici zagrebačke biskupije*. 1992. Priredio Mažuran, Ive, sv. V. Zagreb: Kršćanska sadašnjost – Arhiv Hrvatske.

Puškar, Krunoslav. 2016. Kako nazvati hrvatsko dijete? Osobna imena u gradu Križevcima od Drugog svjetskog rata naovamo, u: Sanda Lucia Udier i Kristina Cergol Kovačević (ur.), *Metodologija i primjena lingvističkih istraživanja*, Zagreb: srednja europa – HDPL, 117–131.

Skračić, Vladimir. 2011. *Toponomastička početnica: osnovni pojmovi i metoda terenskih istraživanja*, Zadar: Sveučilište u Zadru – Centar za jadranska onomastička istraživanja.

Šimunović, Petar. 1997. Hrvatska antroponimija nakon II. svjetskog rata. *Suvremena lingvistika* 23–44/1–2, Zagreb, 379–386.

Šimunović, Petar. 2009. *Uvod u hrvatsko imenoslovlje*, Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga.

Škvorc, Đuro. 2005. Župa Svetog Petra Apostola u Svetom Petru Orehovcu. *Cris* VII/1, Križevci, 123–133.

Summary

First Names in the Parish of Miholec since World War II

Keywords: first names, anthroponomastics, the Parish of Miholec

This paper provides research on first names in the Parish of Miholec since the Second World War. Following a brief review of the history of the parish, as well as its demographic and religious composition, the research on first names – which is divided in four significant periods (1947–1951, 1971–1975, 1991–1995, and 2010–2014)

– is given. By dividing the research into such periods, we wanted to investigate the structure of the contemporary anthroponymicon in the Parish of Miholec (the amount of national, traditional Catholic names and new, non-traditional names) in the last 70 years and determine the impact of social and political changes in Croatia in the mentioned periods on the repertoire of first names in a linguistically and socially conservative environment.

Translated by Krunoslav Puškar